

Ympäristönsuojelumääräykset kunnan työkaluna

Ympäristövalvontapäällikkö Katariina Serenius

Lammin päivät 3.10. – 4.10.2018

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Sopijakunnat:
Järvenpää, Kerava,
Mäntsälä, Nurmijärvi ja
Tuusula

1260 km² / n. 180 000 asukasta

www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset (YSL 202 §)

- Ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia
- Paikallisista olosuhteista johtuvia
- Kuntaa tai sen osaa koskevia
- Ei voida määrätä
  - Luvanvaraisesta tai rekisteröitävästä toiminnasta
  - Koeluonteisesta toiminnasta
  - Poikkeuksellisista tilanteista, joista tulee tehdä ilmoitus
  - PIMA-asioista
  - Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toiminnasta

Määräykset voivat koskea

- 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
- 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai värinän torjuntaa;
- 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
- 4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon;
- 5) sellaisten alueiden ja vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
- 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista;
- 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia

Keski-Uudenmaan ympäristönsuojelumääräykset

- Keravan ympäristönsuojelumääräykset 8.12.2014
- Järvenpään ympäristönsuojelumääräykset 9.6.2014
- Mäntsälän ympäristönsuojelumääräykset 23.9.2002
- Nurmijärven ympäristönsuojelumääräykset
20.6.2012
- Tuusulassa ei ole ympäristönsuojelumääräyksiä

Viranomaisen kannalta toimivia määräyksiä

Selkeät määräykset, joita on yksinkertaista valvoa

- Jätevesien käsittelyä koskevat määräykset
  - erityisesti ranta- ja pohjavesialueiden vaatimusten linjaamiseksi.
- Meluilmoitusvelvollisuuden rajaaminen
- Öljysäiliöiden määräykset
  - ranta- ja pohjavesialueilla
  - säiliöiden tarkastusväli 10 v.
- Karjan lietelannan ja virtsan levittäminen pv-alueelle myös hyvä kielto

Ohjaamassa ihmisten toimintaa

Määräykset selkeyttävät oikeaa toimintatapaa mutta eivät välttämättä vaikuta ihmisten asenteisiin.

- Jätevesien käsittelyä koskevat määräykset
  - esim. suojaetäisyydet ohjaavat tehokkaasti
  - vesi-wc-kielto, umpisäiliö, kaksoisviemäröinti
- Jätteen polttoa koskevat määräykset.
- Öljysäiliöiden poistovelvoite tuntuu olevan aika hyvin sisäistetty
  - vaikka poiketa halutaankin
  - Öljysäiliöasiat halutaan hoitaa asianmukaisesti, jotta kiinteistön mahdollinen myynti on helpompaa. Ei oikein mikään, määräykset on ihmisille edelleen vieraita ja niiden olemassa oloa ei tiedetä (tai ainakin tallainen mielikuva on tullut).

Aiheuttavat vastustusta, jos ne rajoittavat suunniteltua toimintaa

Määräyksistä saatava hyöty

- Tukea asiakaspalvelussa ja päätöksenteossa
  - Ei tarvitse sen enempää perustella asiaa ympäristövaikutuksilla (esim. öljysäiliö, jätevesi)
- Meluilmoitusten määrän vähentyminen
- yksinkertaistaa valvontatapauksia
  - ”helpompi” esimerkiksi kehottaa sijoittamaan kemikaalisäiliöt suoja-altaaseen, kuin alkaa väittelemään asiakkaan kanssa aiheutuuko tilanteesta riskiä pohjavedelle/maaperälle vai ei.
- Tuusulassa ei ole omia määräyksiä
  - naapurikuntien määräyksiä ohjeena linjaamaan käytäntöjä
- Joitain määräyksiä on vaikeampi valvoa
  - lehtipuhaltimen käyttö hiekoitushiekan poistossa
  - autojen pesu

Kokemuksia poikkeamisesta

- Yleisen poikkeamismääräyksen muotoilu on vaikeaa
- Määräykset joista tulee paljon poikkeushakemuksia
  - Muutos vanhaan ”maan tapaan” vaikeaa vai onko määräyksessä jotain vikaa?

Case vesivessa ranta-alueelle

- Mäntsälän ympäristönsuojelumääräykset
  - 8 § mm. Ranta-alueella käymäläratkaisuna on pääsääntöisesti kuivakäymälä. Perustellusta syystä ranta-alueille voidaan antaa lupa vesikäymälälle, jos käymäläjätevedet kerätään umpisäiliöön. Harmaat jätevedet tulee käsitellä siten, ettei niistä aiheudu suoraa kuormitusta vesistöön.
  - 25 § Ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää yksityistapauksessa luvan poiketa näistä määräyksistä. Poikkeamisesta ei saa aiheutua näiden määräysten tavoitteiden syrjäytymistä.
    - Perusteluissa poikkeaminen tarpeen, jotta ei muodostu yksityistilanteessa kohtuuttomaksi.

Case vesivessa ranta-alueella jatkuu

- Talviasuttavaan vapaa-ajan asuntoon haettiin lupaa vesivessalle, josta jätevedet johdettaisiin umpisäiliöön
  - läks käyttäjä, jolla terveydentilaan liittyviä perusteita
- Ympäristötarkastaja myönsi poikkeuksen
  - ELY valitti
- Vaasan hallinto-oikeus hyväksyi valituksen, kumosi päätöksen ja hylkäsi vapautushakemuksen
  - Pääsäännöstä poikkeaminen edellyttää perusteltua syytä
  - Käyttäjän ikä ja terveydentila ei riitä perustelluksi syyksi
  - Koska markkinoilla on myös sisätiloihin sopivia kuivakäymälöitä, ei vesikäymälä kiellon voida katsoa olevan hakijan kannalta kohtuuton.

Case öljysäiliön maahan jättäminen

- Järvenpään ympäristönsuojelumääräykset
  - 24 § mm. Käytöstä poistetut öljy-, polttoaine- ja kemikaalisäiliöt on puhdistettava tarkastusliikkeen toimesta. Sekä säiliöt että puhdistuksessa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Käytöstä poistetut maanalaiset säiliöt on aina kaivettava ylös.
  - 25 § Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa näistä määräyksistä. Poikkeamisesta ei saa aiheutua näiden määräysten tavoitteiden syrjäytymistä.

Case öljysäiliön maahan jättäminen jatkuu

- Kiinteistöltä aiheutui öljyvahinko
  - Öljyä kulkeutui talon salaojaverkoston ja kaupungin sadevesiverkoston kautta avo-ojaan
- Vakuutusyhtiön teetti Pima selvityksen
  - Öljyä on päässyt kiinteistön maaperään todennäköisesti öljysäiliön vuotavasta paluuputkesta.
  - Vuotokohta on todennäköisesti säiliön päällä oleva paluuputken liitos
  - Öljyä on mahdollisesti valunut säiliökaivantoon
  - Öljyä on kulkeutunut veden mukana talon salaojiin ja siitä eteenpäin
  - Kiinteistöltä otetuissa näytteissä ei havaittu kynnsarvot ylittäviä pitoisuuksia öljyhiilivetyjä
  - Näytteitä ei otettu säiliökaivannosta tai salaojista
- ELY:n luvalla öljyinen maa poistettiin säiliön päältä öljyvahinkokohteen kunnostuksena
  - ei vireillä muita valvontatoimenpiteitä

Case öljysäiliön maahan jättäminen jatkuu

- Kiinteistön omistajat hakivat poikkeuksena lupaa jättää öljysäiliö maahan
  - Säiliö lähellä taloa eikä sitä pääse poistamaan rikkomatta autotallia ja aiheuttamatta riskiä talon perustuksille
- Ympäristötarkastaja ei myöntänyt poikkeusta (10.8.2015) mm. PIMA-epäilyn vuoksi
  - Kiinteistön omistajat valittivat Vaasan hallinto-oikeuteen
- PIMA- kunnostus kiinteistöllä
  - Yhteensä reilu 7 tonnia öljyllä pilaantunutta maata poistettu
  - Kaikkea ei saatu poistettua, koska öljysäiliö, talo ja puut estivät kaivannon laajentamisen ja syventämisen
  - ELY hyväksyi loppuraportin – ei tällä hetkellä tarvetta muihin toimenpiteisiin
- Vaasan hallinto-oikeus kumosi ympäristötarkastajan päätöksen ja hyväksyi kiinteistön omistajien hakemuksen tietyin ehdoin.
  - Pima-kunnostus on ollut riittävä toimenpide ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi
  - Poikkeus voitiin myöntää, koska poistaminen olisi ollut kohtuutonta

Kiitos mielenkiinnosta!

Kuva: Mia Vaitinen